

dr Dario Šimičević – Životna sredina i održivi razvoj
turizma

UTICAJ TURIZMA NA ŽIVOTNU SREDINU

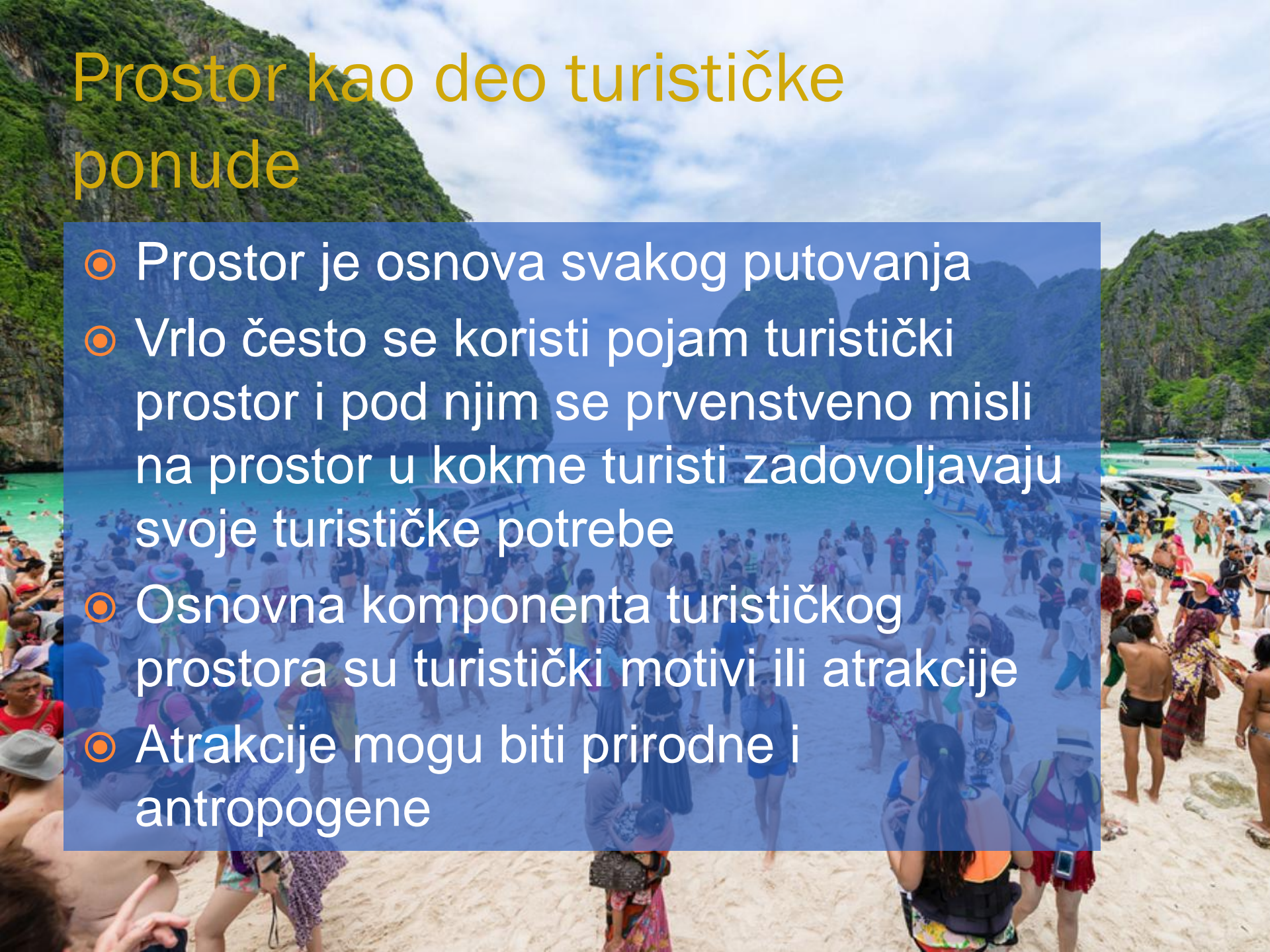
Turizam kao potrošač resursa

- Turizam je jedan od najvećih potrošača prirodnih resursa
- Turizam nazivaju i veklikim „žderačem” prostora
- Turistička kretanja zahtevaju prostor i to ne bilo kakav prostor već najkvalitetniji – očuvanu životnu sredinu sa čistim vazduhom, vodom i zdravom hranom
- Turizam ima brojne negativne, ali i pozitivne posledice po životnu sredinu, pod uslovom da se turizam razvija planski i na principima održivog razvoja

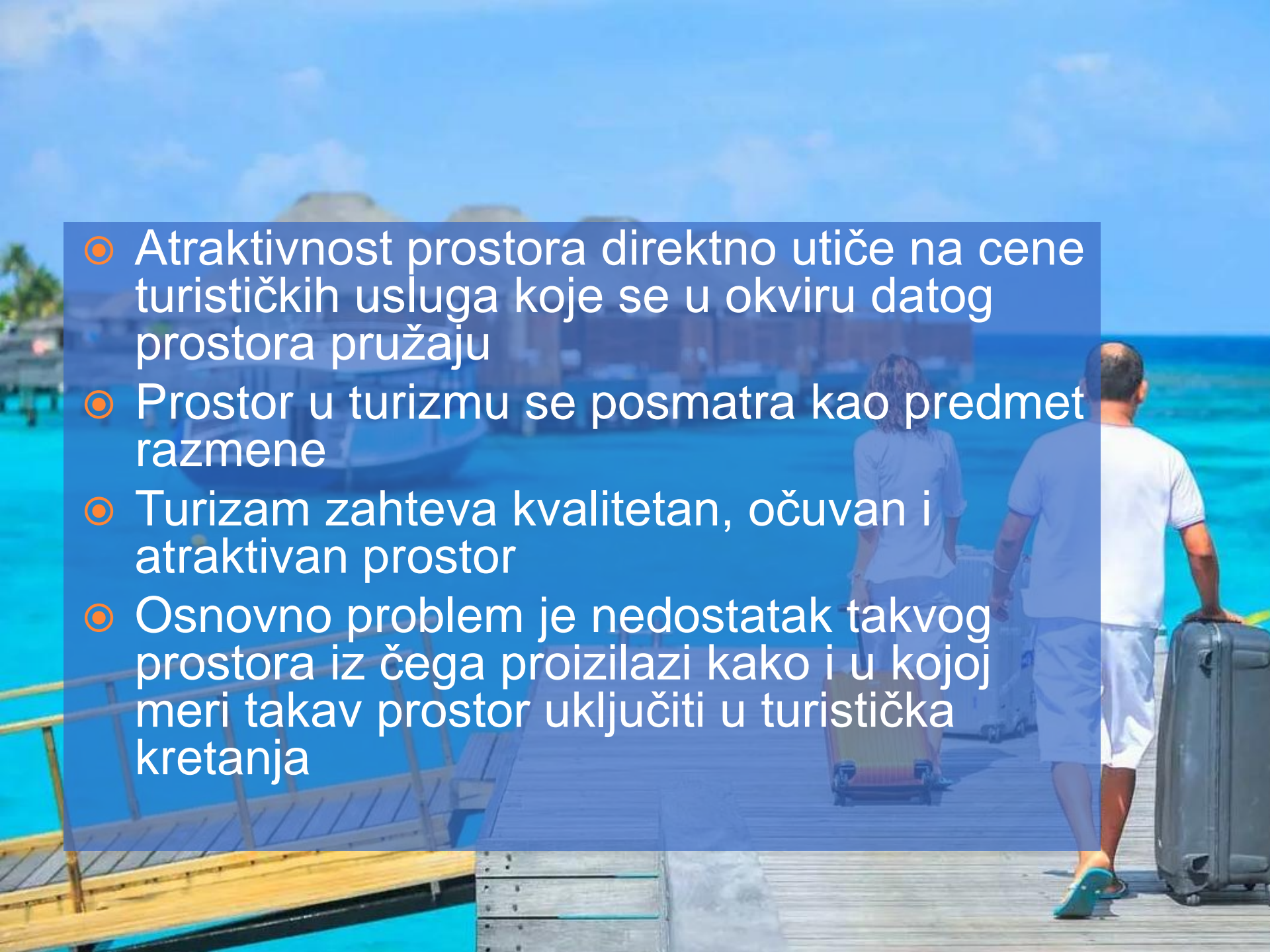

Prostor kao deo turističke ponude

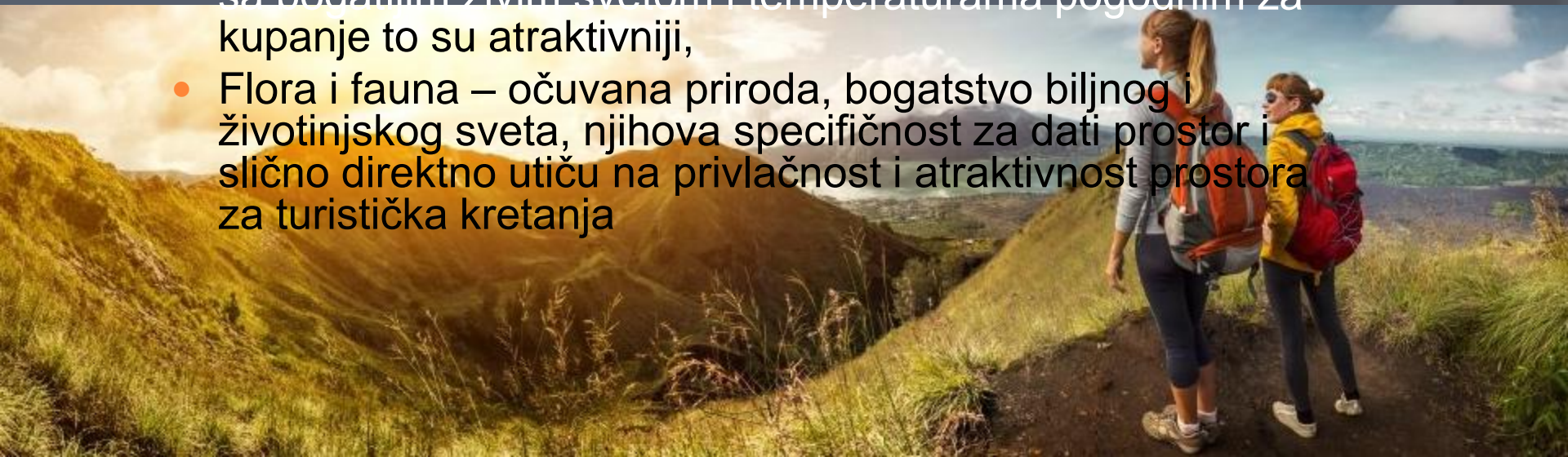
- Prostor je osnova svakog putovanja
- Vrlo često se koristi pojam turistički prostor i pod njim se prvenstveno misli na prostor u kojem turisti zadovoljavaju svoje turističke potrebe
- Osnovna komponenta turističkog prostora su turistički motivi ili atrakcije
- Atrakcije mogu biti prirodne i antropogene

-
- Atraktivnost prostora direktno utiče na cene turističkih usluga koje se u okviru datog prostora pružaju
  - Prostor u turizmu se posmatra kao predmet razmene
  - Turizam zahteva kvalitetan, očuvan i atraktivan prostor
  - Osnovno problem je nedostatak takvog prostora iz čega proizilazi kako i u kojoj meri takav prostor uključiti u turistička kretanja

- Za turizam su posebno važna obeležja prostora i to:
  - Reljef – od dolika reljefa zavisi i oblik turističkih kretanja; najizrazitiji oblici reljefa poput planina, kanjona, pećina itd. su ujedno i turistički najatraktivniji
  - Klima – od dolika klime zavisi raspored sezone i vansezone, mogućnost razvoja određenih oblika turizma (npr. kupališni turizam) itd.
  - Hidrografija – okeani, mora, jezera i reke imaju izuzetnu atraktivnost i privlače turiste širom sveta; što su očuvaniji, sa bogatijim živim svetom i temperaturama pogodnim za kupanje to su atraktivniji,
  - Flora i fauna – očuvana priroda, bogatstvo biljnog i životinjskog sveta, njihova specifičnost za dati prostor i slično direktno utiču na privlačnost i atraktivnost prostora za turistička kretanja

Čovek i životna sredina

- Čovek utiče na životnu sredinu tako što prostor prilagođava svojim potrebama
- Isto tako karakteristike životne sredine utiču na aktivnosti i ponašanje čoveka
- Mogu se izdvojiti 4 segmenta ljudskih aktivnosti koji utiču na životnu sredinu:
  - Saobraćaj
  - Stanovanje (naselja)
  - Poljoprivreda
  - Industrija

Uticaj turizma na životnu sredinu

- Turizam ima i negativne i pozitivne uticaje na životnu sredinu
- Obim i vrsta uticaja zavisi od:
  - Vrste i stepena atraktivnosti turističkih motiva
  - Broja posetilaca, intenziteta poseta i dužine boravka
  - Saobraćaja
  - Ponašanja turista
  - Zavisnosti lokalne privrede od turizma
  - Svesti o povezanosti kvaliteta životne sredine i ekonomske održivosti turističkog razvoja
  - Specifičnosti prostora i nosećeg kapaciteta prostora u odnosu na infra i suprastrukturu

Pozitivni uticaji turizma

- Putem turizma mogu da se valorizuju elementi prostora koji stoje neiskorišćeni od strane drugih delatnosti – planinski vrhovi, peščane plaže, pećine, močvare itd.
- Zaštićena prirodna dobra poput nacionalnih parkova su interesantni za turiste i posetom takvim prostorima čiri se svest o značaju očuvanja prirode u celini
- Kroz aktiviranje u okviru turizma zaštićeni delovi prirode ostvaruju dodatne prihode koji se mogu usmeriti ka njihovoj daljoj zaštiti
- Turizam ima pozitivne uticaje i na očuvanje, restauraciju i reviatlizaciju kulturno-istorijskih sadržaja, spomenika, utvrđenja, starih gradskih jezgara i nasleđa u celini.

Negativni uticaji turizma

- Turizam utiče na trošenje i degradaciju zemljišta kroz različite aktivnosti turista i turističke privrede
- Masovna i neplanska izgradnja utiče na narušavanje pejzaža
- Turizam je veliki potrošač čiste vode, ali i njen zagađivač
- Masovna turistička kretanja utiču na povećano zagađenje vazduha

- Razvoj turizma koji se ne odvija planski i na principima održivog razvoja narušava ekološku ravnotežu i utiče na smanjenje i uništavanje staništa
- Turizam zahteva ogromnu energiju
- Turizam utiče na stvaranje ogromne količine različitog otpada
- Turizam utiče i na povećanje zagađenja bukom, ali i svetlom